

OBSAH

Předmluva (Jana Hoffmannová)	11
Seznam užívaných transkripčních značek (Lucie Jílková)	20
Seznam zkratek	23
I/ Temporalita a interakce v rozhovorech: syntaktické a prozodické aspekty projektivity a „dodatků“ (Martin Havlík, Eliška Zaepernicková)	25
1. Uvedení do problematiky	25
2. On-line syntax	26
2.1 Projektivita	28
2.2 Dodatky (inkrementy)	29
2.3 Repliková konstrukční jednotka (<i>turn constructional unit (TCU)</i>) vs. výpověď	31
3. Projektivita v českých rozhovorech	33
3.1 Závislostní syntax a projektivita	33
3.2 Slovosled a projektivita	35
3.3 Prozódie a projektivita	37
3.4 Sémantika a projektivita	37
3.5 Slovní druhy a projektivita	37
3.6 Příklady analýzy projektivity	39
3.7 <i>Uptalk</i> a projektivita	44
4. Dodatky (kompletace a parcelace)	51
4.1 Klasifikace dodatků	51
4.2 Důraz na konci výpovědi (Jiří Zeman)	56
5. Diskuse	62
6. Závěr (a počátek)	65
II/ Verbálně signalizované sebeopravy nahrazením ve veřejných mluvených textech (Kamila Mrázková, Jiří Homoláč)	67
1. Uvedení do problematiky: dosavadní výzkum oprav a sebeopráv v mluvených projevech	67
1.1 Vymezení oprav a sebeopráv	68
1.2 Vnitřní organizace sebeopráv	70
1.3 Textové operace, jimiž jsou sebeopravy realizovány	73
1.4 Zapojení sebeopráv do syntaktické výstavby výpovědi	75
1.5 Vliv typu jazyka na způsob provedení sebeoprávy	76
2. Vlastní analýza	77
2.1 Metodologická východiska	77
2.2 Data	78

2.3 Termíny užívané při analýze dat	79
3. Sebeopravy nahrazením	81
3.1 Opravy ve slovesné frázi	82
3.2 Opravy ve jmenné frázi	87
3.3 Opravy v předložkové frázi	90
3.4 Opravy s návratem na začátek klauze	92
3.5 Verbální signály sebeopravy nahrazením	93
4. Diskuse	98
5. Závěr	101

III/ Překryvy replik

(Zuzana Komrsková, Petra Poukarová, Martin Havlík)	102
1. Uvedení do problematiky	102
2. Výsledky dosavadních výzkumů	102
2.1 Pojetí překryvů	102
2.2 Typy překryvů replik	104
3. Data a metodologie	107
4. Vlastní analýza	107
4.1 Místa relevantní pro vznik překryvu	107
4.2 Dvě komunikační perspektivy – případ opakování	112
5. Diskuse: status překryvů	114
6. Závěr	115

IV/ Redukované (jednoslabičné) nepřízvučné začátky výpovědí

a dialogických replik v mluvené češtině

(Jana Hoffmannová, Olga Richterová)	117
1. Uvedení do problematiky: dosavadní výzkumy a jejich výsledky	117
2. Práce s korpusovými daty, metodologie jejich získávání	119
3. Výsledky vyhledávání	120
4. Výsledky analýzy dat	121
4.1 <i>Sem</i>	122
4.2 <i>Ses, seš</i>	124
4.3 <i>Sme, ste</i>	125
4.4 <i>Si</i>	126
4.5 <i>Se</i>	127
4.6 <i>Ti</i>	128
4.7 <i>By, bych, bys, bysme, byste</i>	130
4.8 <i>Mi, mu, tě, ho, jím ad.</i>	131
5. Diskuse, doplňující zjištění	135
6. Závěr	141

V/ Reprodukce řeči/myšlení v mluvených projevech (Jana Hoffmannová,

Zuzana Komrsková, Petra Poukarová, Eliška Zaepernicková

1. Uvedení do problematiky: dosavadní přístupy k tématu, stav zkoumání	142
1.1 Výzkum reprodukce řeči (převážně) v psaných textech	142

1.2 Výzkum reprodukce řeči v mluvených projevech	143
2. Metodologie, data, výzkumné otázky	146
3. Diskuse k získávání dat (z korpusů řady ORAL, hlavně ORAL2013)	149
4. Vlastní analýza a výsledky výzkumu dat z korpusu ORAL2013.....	152
4.1 Prepozice, interpozice, postpozice rámcového segmentu.....	152
4.2 Dokonavé a nedokonavé tvary slovesa mluvení v rámcovém segmentu ..	153
4.3 Tvary minulého a přítomného času u slovesa mluvení v rámcovém segmentu	155
4.4 Tvary 1. a 3. osoby u slovesa mluvení v rámcovém segmentu	156
4.5 Reprodukce řeči vnitřní a vnější	157
4.6 Řeč přímá a nepřímá	158
4.7 Předěl mezi rámcovým segmentem a reprodukcí řeči.....	159
4.8 Další signály reprodukce	160
4.9 Reprodukce řeči cizí a vlastní	163
4.10 <i>Prý/prej</i> jako signál reprodukce	164
5. Analýza a výsledky výzkumu dat z korpusu DIALOG	171
5.1 Reprodukční a nereprodukční výskyty tvarů slovesa mluvení	171
5.2 1., 2., 3. osoba u slovesa mluvení v rámcovém segmentu	171
5.3 Řeč přímá/nepřímá, vnitřní/vnější, vid a čas slovesa mluvení	172
5.4 Rod mužský a ženský	172
5.5 Citace institucionálních výroků a psaných textů	173
5.6 Reprodukce řeči hypotetické, fiktivní	173
5.7 Reprodukce v různých žánrech mediálních dialogů	174
6. Využití prozodických a parajazykových prostředků při reprodukci řeči.....	176
7. Diskuse: některé možnosti dalšího výzkumu.....	185
8. Závěr	185

VII/ Některé specifické syntaktické konstrukce příznačné

pro mluvenou češtinu (Jiří Zeman)	187
1. Uvedení do problematiky	187
2. „Zeugmata“ a „anakoluty“	189
2.1 Zeugma	189
2.2 Anakolut	191
2.3 Koordinačně spojené dominantní výrazy	194
3. Nepravá hypotaxe	194
3.1 Mezi hypotaxí a parataxí	195
3.2 Obsahové linie a jejich vztahy	195
3.3 Hierarchie obsahových linií	196
3.4 Hysteroologie	196
4. Závěr	197

VIII/ Otázky v mluvené češtině

(Jiří Zeman, Jana Hoffmanová, Lucie Jílková)	198
1. Uvedení do problematiky: vymezení a klasifikace otázek (na pozadí dosavadních výkladů)	198

1.1 Otázky pravé a nepravé	200
1.2 Otázky a tázací věty (zjišťovací a doplňovací).....	201
2. Metodologie, data	201
3. K některým vybraným typům otázek	202
3.1 Otázky pravé: doplňovací tázací věty	202
3.2 Nepravé otázky podivové.....	206
4. Závěr	217
VIII/ Interakční dativ v běžně mluvené češtině (Mirjam Fried)	218
1. Uvedení do problematiky: obecný rámec a rozměr výzkumné otázky	218
2. Jazyková data	221
3. Metodologie a teoretická východiska	221
4. Analýza korpusových dat	223
4.1 Odkazování k adresátovi	227
4.2 Odkazování k mluvčímu.....	232
4.3 Konstrukční charakter interakčních dativů	240
5. Závěry a možnosti dalšího zkoumání	242
IX/ Diskurzní markery (Anna Čermáková, Lucie Jílková, Zuzana Komrsková, Marie Kopřivová, Petra Poukarová)	244
1. Uvedení do problematiky	244
1.1 Definice a funkce diskurzních markerů	245
1.2 Pojmenování užívaná pro diskurzní markery	246
1.3 Výběrové výčty diskurzních markerů	247
1.4 Vybrané zahraniční práce věnované jednotlivým diskurzním markerům	248
1.5 Vybrané domácí práce věnované jednotlivým diskurzním markerům	252
1.6 Vztah diskurzních markerů k syntaxi mluveného jazyka	254
1.7 Nejčastěji zkoumané aspekty diskurzních markerů	255
2. Data a metodologie.....	256
2.1 Data	256
2.2 Metodologie	256
3. Dělení diskurzních markerů	258
3.1 Interakční diskurzní markery	259
3.2 Modální diskurzní markery	260
3.3 Konektivní diskurzní markery	260
3.4 Analyzované diskurzní markery	260
4. Případové studie	262
4.1 Interakční kontaktové iniciální diskurzní markery	262
4.2 Interakční kontaktové terminální diskurzní markery	277
4.3 Interakční responzní diskurzní markery	284
4.4 Modální diskurzní markery	303
4.5 Konektivní diskurzní markery	312
5. Zvuková charakteristika diskurzních markerů	340
5.1 Rovina suprasegmentální	340

5.2 Rovina segmentální	343
5.3 Hezitace a responze	345
5.4 Závěr	349
6. Diskurzní markery: závěrečné shrnutí	349
Literatura	352
Články, ve kterých byla publikována předběžná podoba některých kapitol ..	377
Summary: The Syntax of Spoken Czech	379
Jmenný rejstřík	381
Věcný rejstřík	386